

РОЗДІЛ II ФОРМУВАННЯ ФАХОВИХ КОМПЕТЕНТНОСТЕЙ МАЙБУТНІХ УЧИТЕЛІВ ХІМІЇ

ДОСЛІДЖЕННЯ ГОТОВНОСТІ СТУДЕНТІВ ДО ПРОФІЛЬНОГО НАВЧАННЯ ХІМІЇ УЧНІВ СТАРШОЇ ШКОЛИ

Блажко О.А.

кандидат педагогічних наук, доцент,
завідувач кафедри хімії та методики навчання хімії
Вінницький державний педагогічний університет
імені Михайла Коцюбинського

В статье раскрыто основные результаты изучения практического состояния подготовки будущих учителей к профильному обучению химии учеников общеобразовательных учебных заведений. Определен недостаточный уровень готовности студентов, будущих учителей химии, к профессиональной деятельности в старшей профильной школе.

Ключевые слова: подготовка будущего учителя химии, высшая школа, профильная школа, констатирующий эксперимент.

In the article basic results of study of the practical state of preparation of future teachers to the type studies of chemistry of students of general educational institutions is exposed. Found out the insufficient level of readiness of future teachers of chemistry to professional activity at senior profile school.

Keywords: preparation of the future teacher of chemistry, higher school, profile school, pedagogical experiment.

Одне із завдань констатувального етапу педагогічного експерименту полягало у з'ясуванні рівня теоретичної підготовки студентів з питань організації профільного навчання хімії у загальноосвітніх навчальних закладах. З цією метою нами було проведено анкетування студентів IV курсу спеціальності 6.040101 Хімія*, які уже вивчили навчальну дисципліну «Методика навчання хімії» та пройшли першу педагогічну практику у середніх закладах освіти.

Перші запитання анкети для студентів мали на меті визначити наявність розуміння у них суті і завдань профільного навчання. Так, на запитання анкети «Що ви розумієте під поняттям «профільне навчання»?» 85 % опитаних студентів зазначили, що «профільне навчання передбачає поглиблене вивчення одного із загальноосвітніх предметів», а 15 % респондентів взагалі не дали відповідь на поставлене запитання. Відсутність у студентів розуміння суті профільного навчання, на нашу думку, можна пояснити тим, що під час вивчення навчальної дисципліни «Методика навчання хімії» передбачається розгляд змісту та обсягу знань деяких розділів шкільного курсу хімії загальноосвітньої школи лише у порівнянні з класами з поглибленим вивченням предмету.

Аналіз питання «Чи знаєте Ви основні положення Концепції профільного навчання у старшій школі?» дав такі результати: 2,5 % опитаних зазначили, що знають основні положення даної концепції, 75 % респондентів – частково ознайомлені, а 22,5 % студентів відмітили, що взагалі їх не знають. Результати опитування з даного питання наочно представлені на рисунку 1.

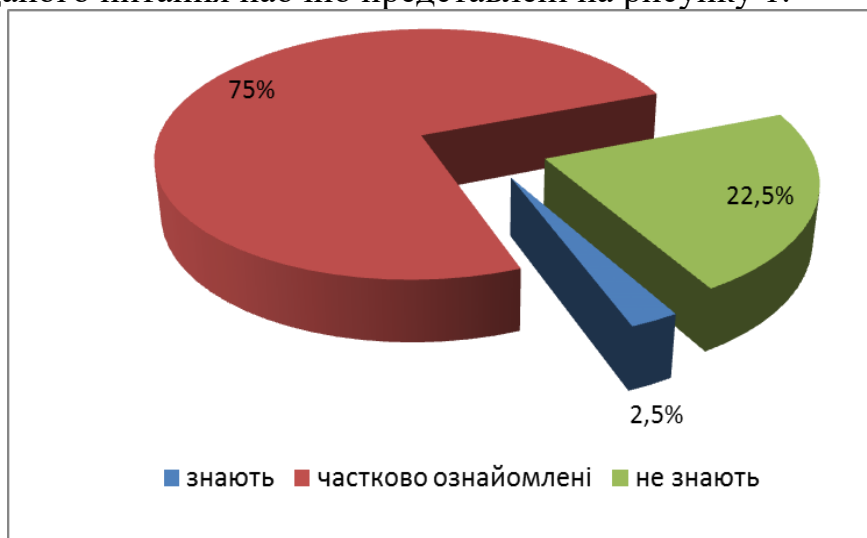

Рис. 1. Знання студентами основних положень концепції профільного навчання у старшій школі

Для визначення наявності у студентів знань та умінь щодо організації профільного навчання були поставлені наступні питання:

- 1) Чи відомі Вам зміст і структура навчальних профілів?
- 2) Чи ознайомлені Ви з формами організації профільного навчання?
- 3) Чи відома Вам методика організації допрофільної підготовки учнів основної школи?
- 4) Чи ознайомлені Ви з особливостями викладання хімії у різнопрофільних класах?

Аналіз першого питання показав, що 7,5 % опитаних знають зміст і структуру навчальних профілів, 67,5 % респондентів вони частково відомі, а 25 % студентів відмітили, що взагалі їх не знають (рис. 2).

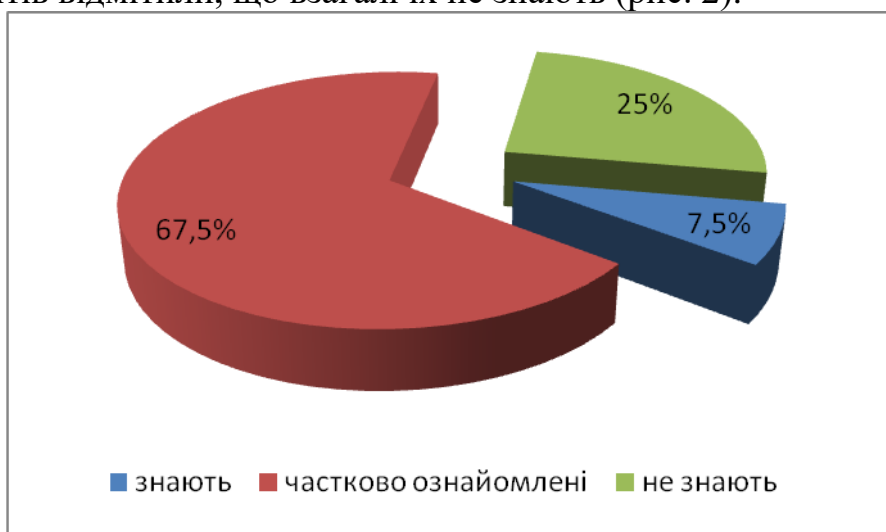

Рис. 2. Знання студентами змісту і структури навчальних профілів

Результати відповідей студентів на друге запитання були наступні: 12,5% респондентів зазначили, що ознайомлені з формами організації профільного навчання, 65 % опитаних – частково ознайомлені, а 22,5 % студентів взагалі нічого про це не знають. Результати наочно представлені на рисунку 3.

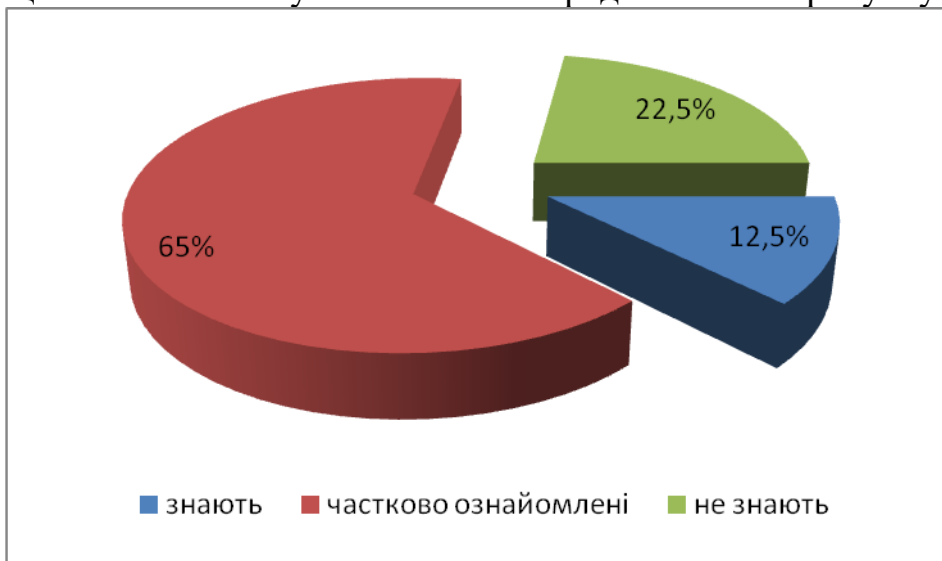

Рис. 3. Знання студентами основних форм організації профільного навчання

Аналізуючи відповіді на третє питання з'ясували, що лише 10 % опитаних ознайомлені з методикою організації допрофільної підготовки учнів основної школи, 35 % респондентів – частково з нею ознайомлені, а 55 % студентів зазначили, що її не знають. Результати наочно представлені на рисунку 4.

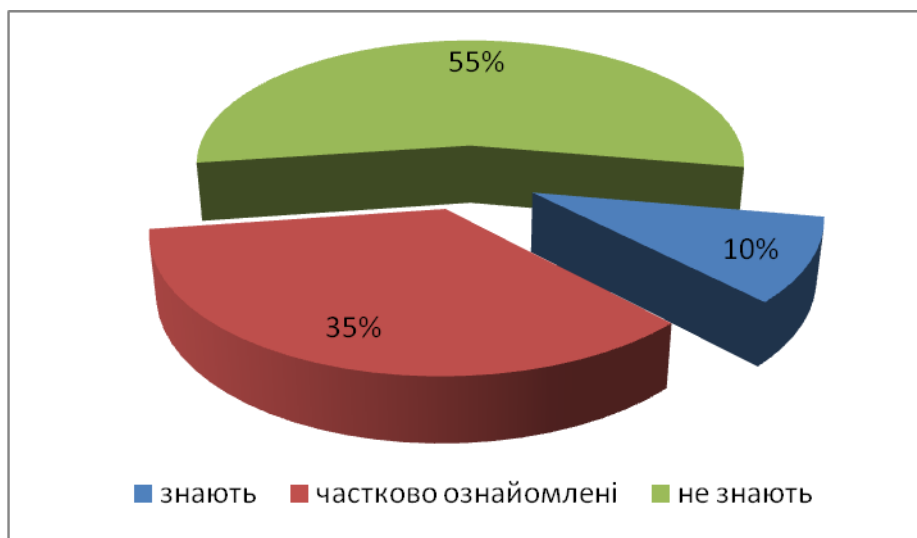

Рис. 4. Знання студентами методики організації допрофільної підготовки учнів основної школи

Стосовно четвертого питання відповіді студентів розподілились таким чином: 12,5 % студентів зазначили, що вони ознайомлені з особливостями навчання хімії у різнопрофільних класах, 15 % опитаних – лише частково ознайомлені, 72,5 % – взагалі не ознайомлені (рис. 5).

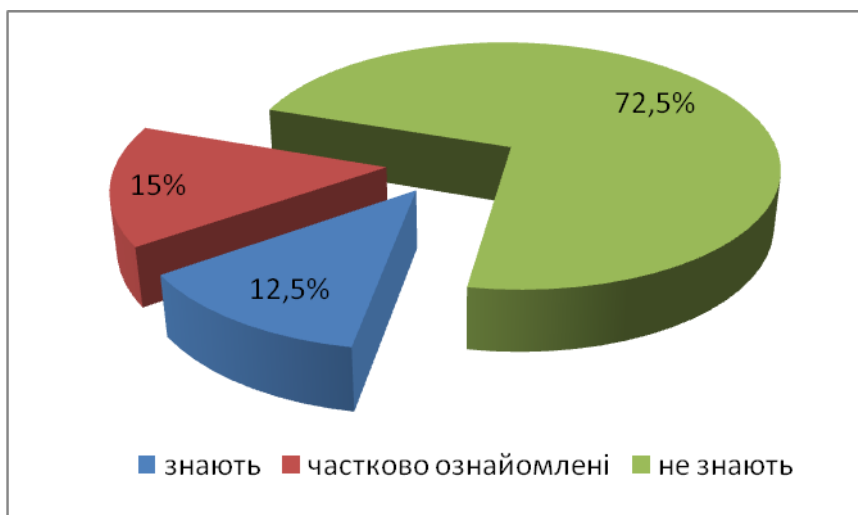

Рис. 5. Знання студентами особливостей викладання хімії у різнопрофільних класах

Опрацювання відповідей на вищезазначені запитання дало змогу зробити висновок, що студентів ОКР бакалавр за наявними теоретичними знаннями не можна вважати готовими до реалізації концепції профільного навчання у старшій школі.

Для перевірки здатності студентів до рефлексії власної професійної діяльності як невід'ємної частини методичної компетентності вчителя їм було запропоновано оцінити свою готовність до викладання хімії у старшій профільній школі. Лише 5 % студентів зазначили, що готові до роботи у профільній школі, 70 % – частково готові, а 25 % респондентів визнали себе неготовими до зазначеного виду професійної діяльності. Результати наочно представлені на рисунку 6.

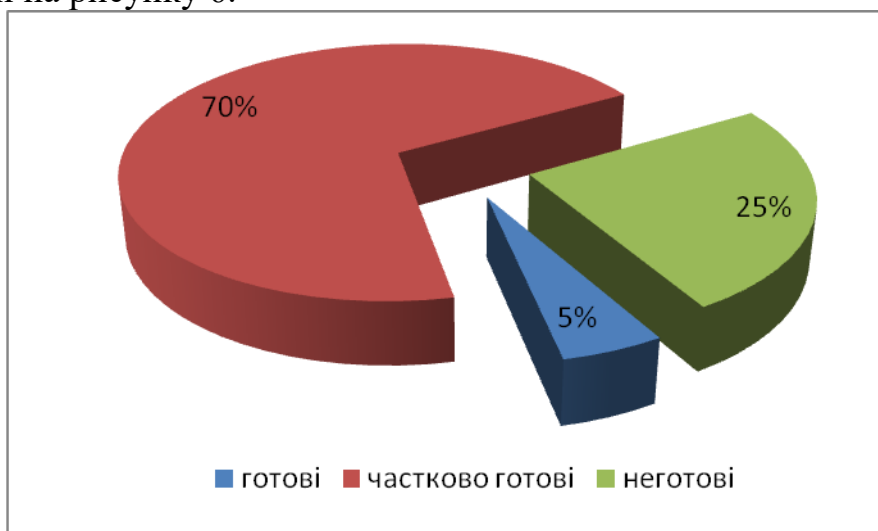

Рис. 6. Оцінка студентами власного рівня готовності до навчання хімії у старшій профільній школі

Отже, одержані результати проведеного дослідження підтверджують доцільність проведення цілеспрямованої методичної підготовки майбутніх учителів до профільного навчання хімії учнів загальноосвітніх навчальних закладів.